ПРЕПОРЪКИ

ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА

от 8 ноември 2013 година

относно проучванията на нивата на акриламид в хранителните продукти

(текст от значение за ЕИП)

(2013/647/ЕС)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 292 от него,

като има предвид, че:

(1) От 2002 г. производителите на храни, държавите членки и Комисията полагат значителни усилия за проучване на начините на образуване и възможностите за намаляване на нивата на акриламид в преработените храни.

(2) Организацията FoodDrinkEurope, представляваща европейската хранително-вкусова промишленост, разработи „набор от инструменти“ ([1]), които могат да бъдат използвани избирателно от производителите на храни съобразно техните конкретни потребности с цел намаляване на нивата на акриламид в продуктите им. Освен това с подкрепата и приноса на регулаторните органи бяха разработени кратки брошури, съдържащи информация относно най-важните инструменти във всеки отрасъл.

(3) Нивата на акриламид в някои хранителни продукти изглеждат значително по-високи от нивата в сравними продукти от същата категория продукти. Ето защо Комисията счете за уместно компетентните органи на държавите членки да извършват проучвания чрез изследване на методите на производство и преработка, използвани от стопанските субекти в хранителната промишленост. За тази цел на 10 януари 2011 г. Комисията прие Препоръка относно проучванията на нивата на акриламид в хранителните продукти ([2]) („препоръката от 2011 г.“).

(4) С препоръката от 2011 г. държавите членки се насърчават да извършват проучвания, ако нивото на акриламид в дадена храна надхвърля индикативните стойности, определени в приложението към посочената препоръка.

(5) В периода 2007—2009 г. държавите членки осъществиха мониторинг на нивата на акриламид в хранителните продукти в съответствие с Препоръка 2007/331/ЕО на Комисията ([3]), а от 2010 г. нататък — в съответствие с Препоръка 2010/307/ЕС на Комисията ([4]). Извършваният мониторинг е насочен към онези храни, за които е известно, че съдържат високи нива на акриламид и/или представляват значителен дял от хранителния режим на човека.

(6) Резултатите от мониторинга за 2007—2010 г. бяха обобщени от Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ) в научен доклад, озаглавен „Актуализация на резултатите относно нивата на акриламид в хранителни продукти от мониторинга през 2007—2010 г.“ ([5]), публикуван на 18 октомври 2012 г. ЕОБХ стига до заключението, че в групите храни не се наблюдава трайна тенденция към по-ниски нива на акриламид и че намаляване на нивата на акриламид се установява само в няколко категории храни, докато в други категории храни се наблюдава увеличаване на тези нива.

(7) Въз основа на резултатите от проучванията през 2011 г. и 2012 г. и въз основа на резултатите от мониторинга в изпълнение на препоръки 2007/331/ЕО и 2010/307/ЕС е целесъобразно да се изменят някои индикативни стойности, предвидени в приложението към препоръката от 2011 г.

(8) Следователно препоръката от 2011 г. следва да се замени с нова препоръка.

([1]) Наборът от инструменти, разработен от FoodDrinkEurope, съдържа 14 различни параметъра („инструмента“), групирани в 4 основни категории („отделения“), които могат да бъдат използвани избирателно от производителите на храни съобразно техните конкретни потребности с цел намаляване на нивата на акриламид в произвежданите от тях продукти. Четирите отделения се отнасят до агрономическите фактори, рецептата за приготвянето, преработката и окончателната обработка. Наборът от инструменти е публикуван на следния интернет адрес: http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/contaminants/ciaa_acrylamide_toolbox09.pdf

([2]) http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/contaminants/recommendation_10012011_acrylamide_food_bg.pdf

([3]) Препоръка 2007/331/ЕО на Комисията от 3 май 2007 г. относно мониторинга на нивата на акриламид в хранителните продукти (ОВ L 123, 12.5.2007 г., стр. 33).

([4]) Препоръка 2010/307/ЕС на Комисията от 2 юни 2010 г. относно мониторинга на нивата на акриламид в хранителните продукти (ОВ L 137, 3.6.2010 г., стр. 4).

([5]) Европейски орган за безопасност на храните „Актуализация на резултатите относно нивата на акриламид в хранителни продукти от мониторинга през 2007—2010 г.“. EFSA Journal (Бюлетин на ЕОБХ), 2012 г.; 10(10):2938, стр. 38; doi:10.2903/j.efsa.2012.2938. Публикуван онлайн на адрес: www.efsa.europa.eu/efsajournal

(9) Проучванията следва да включват, както и понастоящем, системата за анализ на риска и контрол на критичните точки (HACCP) на стопанския субект в хранителната промишленост или подобна система [1], за да може съвместно със стопанския субект в хранителната промишленост да се определи дали са открити съответни етапи в преработката, които могат да доведат до образуване на акриламид, и дали са предприети подходящи мерки за контролирането на процеса. При осъществяването на това компетентните органи следва да оценят степента, до която известните понастоящем възможности за намаляване на нивата на акриламид, например предложените в професионалния кодекс за акриламид, приет от Комисията за Кодекс алиментариус, и в набора от инструменти във връзка с акриламид, разработен от FoodDrinkEurope, са приложени от стопанския субект в хранителната промишленост.

(10) Индикативните стойности, посочени в настоящата препоръка, са предназначени единствено да служат като указание за необходимостта от проучване. Те не са прагове на безопасност. Поради това действие по прилагането и/или отправяне на бързо предупреждение следва да се предприемат единствено въз основа на задълбочена оценка на риска, извършена за всеки конкретен случай, а не само защото е надхвърлена дадена индикативна стойност.

(11) Въз основа на резултатите от проучванията през 2013 г. и 2014 г. в съответствие с настоящата препоръка и резултатите от мониторинга съгласно Препоръка 2010/307/ЕС, както и въз основа на резултатите от актуализираната оценка на риска, извършена от ЕОБХ относно наличието на акриламид в храните, Комисията ще направи оценка на ситуацията, след като ЕОБХ представи оценка на риска, и ще вземе решение относно необходимостта от други подходящи мерки.

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

1. Държавите членки следва, с активното участие на стопанските субекти в хранителната промишленост, да предприемат допълнителни проучвания на методите на производство и преработка, използвани от производителите на храни, в случаите, в които нивото на акриламид в дадена храна, изследвана в рамките на мониторинга, извършен в съответствие с Препоръка 2010/307/ЕС, надхвърля индикативната стойност за акриламид, определена за съответната категория хранителни продукти в приложението към настоящата препоръка.

2. За целите на точка 1 нивото на акриламид следва да бъде оценено, без да се взема предвид несигурността на аналитичното измерване.

3. Проучванията, посочени в точка 1, следва да включват проверка на процедурите на стопанския субект в хранителната промишленост, основани на системата за анализ на риска и контрола на критичните точки (HACCP), с цел да се провери:

   а) дали стопанският субект в хранителната промишленост е открил в системата HACCP или в подобна система съответните етапи в преработката, които могат да доведат до образуване на акриламид, и

   б) дали са предприети подходящи мерки за намаляване на рисковете от страна на стопанския субект в хранителната промишленост.

4. Проучванията, посочени в точка 1, следва по-специално да изяснят степента, до която известните понастоящем възможности за намаляване на нивата на акриламид, например предложените в професионалния кодекс за акриламид, приет от Комисията за Кодекс алиментариус, и в набора от инструменти във връзка с акриламид, разработен от FoodDrinkEurope, са приложени от стопанския субект в хранителната промишленост.

5. Държавите членки следва да докладват констатациите на Комисията съответно до 31 октомври 2014 г. и 30 април 2015 г.

6. Настоящата препоръка заменя Препоръката от 10 януари 2011 г. относно проучванията на нивата на акриламид в хранителните продукти.

Съставено в Брюксел на 8 ноември 2013 година.

За Комисията

Tonio BORG

Член на Комисията

[1] Регламент (ЕО) № 852/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за хигиената на храните (ОВ L 139, 30.4.2004 г., стр. 1).

ПРИЛОЖЕНИЕ

Индикативни стойности за акриламид въз основа на данните от мониторинга на ЕОБХ за 2007—2012 г.

Хранителен продукт	Индикативна стойност [μg/kg]	Коментар
Пържени картофи, готови за консумация	600	Продукт, продаван готов за консумация, съгласно определението в част B, точка 1 от приложението към Препоръка 2010/307/ЕС
Картофен чипс от пресни картофи и от картофено тесто	1 000	Продукт във вида, в който се продава, съгласно определението в част B, точки 2 и 10 от приложението към Препоръка 2010/307/ЕС
Крекери на картофена основа		
Хляб		Продукт във вида, в който се продава, съгласно определението в част B, точка 4 от приложението към Препоръка 2010/307/ЕС
а) пшеничен хляб	80	
б) хляб, различен от пшеничен	150	
Зърнени закуски (с изключение на овесена каша)		Продукт във вида, в който се продава, съгласно определението в част B, точка 5 от приложението към Препоръка 2010/307/ЕС
— продукти от трици, пълнозърнести житни култури, набъбнали зърна (само ако набъбналите зърна са отбелязани на етикета)	400	
— пшеничени и ръжени продукти (*)	300	
— продукти от царевица, овес, лимец, ечемик и ориз (*)	200	
Бисквити и вафлени кори	500	Продукт във вида, в който се продава, съгласно определението в част B, точка 6 от приложението към Препоръка 2010/307/ЕС
Солени бисквити, с изключение на солените бисквити на картофена основа	500	
Сухари	450	
Бисквити с джинджифил	1 000	
Продукти, подобни на останалите продукти от тази категория	500	
Печено кафе	450	Продукт във вида, в който се продава, съгласно определението в част B, точка 7.1 от приложението към Препоръка 2010/307/ЕС
Инстантно (разтворимо) кафе	900	Продукт във вида, в който се продава, съгласно определението в част B, точка 7.2 от приложението към Препоръка 2010/307/ЕС
Заместители на кафе		Продукт във вида, в който се продава, съгласно определението в част B, точка 7.3 от приложението към Препоръка 2010/307/ЕС
а) заместители на кафе предимно на зърнена основа	2 000	
б) други заместители на кафе	4 000	
Детски храни, различни от преработени храни на зърнена основа (**)		Продукт във вида, в който се продава, съгласно определението в част B, точка 8 от приложението към Препоръка 2010/307/ЕС
а) несъдържащи сливи	50	
б) съдържащи сливи	80	
Бисквити и сухари за кърмачета и малки деца	200	Продукт във вида, в който се продава, съгласно определението в част B, точка 9.1 от приложението към Препоръка 2010/307/ЕС
Преработени храни на зърнена основа за кърмачета и малки деца (***), с изключение на бисквити и сухари	50	Продукт във вида, в който се продава, съгласно определението в част B, точка 9.2 от приложението към Препоръка 2010/307/ЕС

(*) Непълнозърнести житни култури и/или зърнени култури без трици. Зърнената култура в най-голямо количество определя категорията.
(**) Съгласно определението в член 1, параграф 2, буква б) от Директива 2006/125/ЕО на Комисията от 5 декември 2006 г. относно преработени храни на зърнена основа и детски храни за кърмачета и малки деца (ОВ L 339, 6.12.2006 г., стр. 16).
(***) Съгласно определението в член 1, параграф 2, буква а) от Директива 2006/125/ЕО.